

Ὁ ΛΟΓΟΣ ΤῶΝ ΘΕΛΟΝΤΩΝ ΣΩΘῆΝΑΙ

ΤΕΥΧΟΣ 9 - ΜΑΪΟΣ 2010

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΛΕΡΟΥ, ΚΑΛΥΜΝΟΥ ΚΑΙ ΑΣΤΥΠΑΛΛΙΑΣ

Πεντηκοστήν ἑορτάζομεν

Πρὶν ὁ Χριστὸς ἀναληφθῆ στοὺς Οὐρανοὺς ἔδωσε ἐντολή στοὺς Μαθητάς Του μετὰ τὴν Ἀνάληψή Του νὰ ἐπιστρέψουν στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ νὰ παραμείνουν ἐκεῖ ἕως ὅτου ἐνδυσθῶν μὲ δύναμη ἀπὸ τὸν Οὐρανό. Ἔτσι, λοιπόν, τοὺς ἔδωσε τὴν ἐπαγγελία ὅτι θὰ λάβουν τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, γιὰ τὸ ὁποῖο μιλοῦσε κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ζωῆς Του.

Ἡ ἐπαγγελία αὐτὴ τοῦ Χριστοῦ πραγματοποιήθηκε στοὺς Μαθητάς πενήντα ἡμέρες μετὰ ἀπὸ τὸ Πάσχα καὶ δέκα ἡμέρες μετὰ ἀπὸ τὴν Ἀνάληψή Του στοὺς οὐρανοὺς. Ἔτσι, στὴν Ἐκκλησία ἑορτάζουμε τὴν ἑορτὴ τῆς Πεντηκοστῆς, κατὰ τὴν ὁποία τιμοῦμε τὴν Ἁγία Τριάδα καὶ τὴν ἐπομένη ἡμέρα πανηγυρίζουμε καὶ δοξολογοῦμε τὸ Ἅγιον Πνεῦμα. Ἡ ἑορτὴ, λοιπόν, τῆς Πεντηκοστῆς εἶναι ἑορτὴ τῆς Ἁγίας Τριάδος.

Στὸ λεγόμενο ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία «Δωδεκάορτο» συμπεριλήφθηκε καὶ ἡ ἑορτὴ τῆς Πεντηκοστῆς, γιατί εἶναι ἡ τελευταία ἑορτὴ τῆς θείας Οἰκονομίας. Ἡ ἐνανθρώπιση τοῦ Χριστοῦ ἀπέβλεπε στὴν νίκη ἐναντίον τοῦ θανάτου καὶ στὴν ἔλευση τοῦ Παναγίου Πνεύματος στὴν καρδιά τῶν ἀνθρώπων. Ἄλλωστε, εἶναι γνωστόν ὅτι σκοπὸς τῆς ἐκκλησιαστικῆς καὶ

πνευματικῆς ζωῆς εἶναι νὰ γίνουμε μέλη τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ λάβουμε τὸ Ἅγιον Πνεῦμα. Αὐτὰ τὰ δύο συνδέονται ἀναπόσπαστα μεταξύ τους.

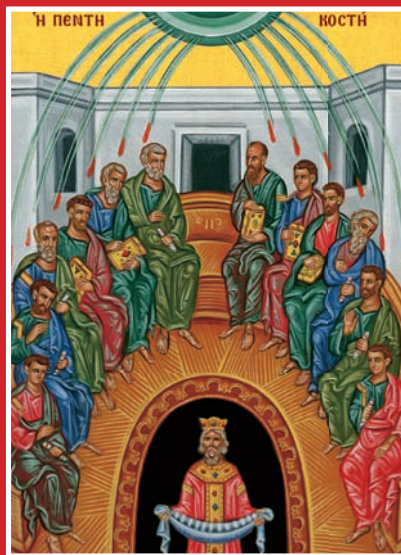
Ὁ ἱερός ὑμνογράφος ἀποκαλεῖ τὴν Πεντηκοστὴ

τελευταία ἑορτὴ ἀπὸ πλευρᾶς ἀναπλάσεως καὶ ἀνακαινίσεως τοῦ ἀνθρώπου: «Τὴν μετέορτον πιστοὶ καὶ τελευταίαν ἑορτὴν ἑορτάσωμεν φαιδρῶς, αὕτη ἐστὶ Πεντηκοστή, ἐπαγγελίας συμπλήρωσις καὶ προθεσμία».

Ἔτσι, ἐάν ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς ἐνσαρκώσεως τοῦ Λόγου καὶ τῆς θείας Οἰκονομίας, ἡ Πεντηκοστὴ εἶναι τὸ τέλος, ἀφοῦ τότε, διὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὁ ἄνθρωπος γίνεται μέλος τοῦ ἀναστημένου Σώματος τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ κάθοδος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἔγινε κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς Κυριακῆς. Καὶ σὸ σημεῖο αὐτὸ

φαίνεται ἡ ἀξία τῆς Κυριακῆς, ἀφοῦ κατ' αὐτὴν ἔγιναν τὰ μεγάλα Δεσποτικά γεγονότα. Κατὰ τὸν ἅγιο Νικόδημο τὸν ἀγιορείτη, τὴν πρώτη ἡμέρα, δηλαδὴ τὴν Κυριακὴ, ἄρχισε ἡ δημιουργία τῆς κτίσεως, ἀφοῦ τότε δημιουργήθηκε τὸ φῶς, τὴν Κυριακὴ ἄρχισε ἡ ἀνακαινίσις τῆς κτίσεως, μὲ τὴν Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὴν Κυριακὴ ἔγινε ἡ τελείωσις τῆς κτίσεως μὲ τὴν κάθοδο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἡ δημιουργία τῆς κτί-

σεως έγινε από τον Πατέρα συνεργούντων του Υιού και του Αγίου Πνεύματος, η άνακαίνιση έγινε από τον Υιό, εὐδοκία του Πατρός και συνεργία του Αγίου Πνεύματος, και η τελείωση της κτίσεως έγινε από το Άγιον Πνεῦμα, τό ὁποῖο ἐκπορεύεται ἀπό τόν Πατέρα και πέμπεται διά του Υιού.

Ἡ ἑορτή τῆς Πεντηκοστῆς εἶναι ἑορτή τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἀφοῦ μέ τήν κάθοδο του Αγίου Πνεύματος μαθαίνουμε ὅτι ὁ Θεός εἶναι Τριαδικός. Καί προηγουμένως τόσο στήν Παλαιά Διαθήκη, σκιωδῶς, ὅσο και στήν διδασκαλία του Χριστοῦ οἱ ἄνθρωποι μάθαιναν τό Τριαδικό του Θεοῦ, ἀλλά ἀπέκτησαν ἐμπειρική πείρα τῆς τριαδικῆς ὑποστάσεως του κατά τήν Πεντηκοστή. Ἔτσι, ἡ Πεντηκοστή εἶναι ἑορτή τῆς ὀρθοδόξου θεολογίας.

Ἡ Πεντηκοστή έγινε μιά φορά ἱστορικά, ἀλλά ἐπαναλαμβάνεται στήν ζωὴ τῶν ἁγίων. Ὄταν οἱ Θεοῦ-μενοι φθάνουν σέ μιά κατάσταση πνευματικῆς ζωῆς, τότε μετέχουν τῆς Πεντηκοστῆς και γίνονται ἀπόστολοι Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἡ Πεντηκοστή εἶναι τό κορυφαῖο σημεῖο του δοξασμοῦ και τῆς θεώσεως. Ὅσοι ἀκολουθοῦν τήν ἴδια πορεία μέ τούς Μαθητάς ἀνέρχονται σέ αὐτήν τήν θεωρία και μετέχουν τῆς Χάριτος και τῆς ἐνεργείας τῆς Πεντηκοστῆς.

Ἄν κάποιος ἄνθρωπος δέν ἔχη τό Πνεῦμα του Θεοῦ μέσα του, δέν ἀνήκει στόν Χριστό, πού σημαίνει δέν εἶναι ζωντανό μέλος του Σώματος του Χριστοῦ. Καί ἄν ἀκόμη ἔχη κάποτε βαπτισθῆ, ἡ Χάρη του βαπτίσματος παραμένει ἀνεργός, και ὁ ἄνθρωπος εἶναι νεκρό μέλος τῆς Ἐκκλησίας. Αὐτό λέγεται ἀπό τόν Ἀπόστολο Παῦλο σέ ἕνα σημαντικό και ἀποκαλυπτικό χωρίο: «εἰ δέ τίς Πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ» (Ρωμ. η´, 9). Δέν ἀνήκει κα-

νείς στόν Χριστό, ἄν δέν ἔχη τό Ἅγιον Πνεῦμα, μέ τίς προϋποθέσεις πού εἶδαμε προηγουμένως. Ἀντίθετα, ἄν κανεῖς ἔχη μέσα του τό Ἅγιον Πνεῦμα, εἶναι πραγματικό μέλος του Σώματος του Χριστοῦ ἀφοῦ δέν ζῆ «ἐν σαρκί, ἀλλά ἐν πνεύματι» (Ρωμ. η´, 8-9). Καί ἀπό τό χωρίο αὐτό φαίνεται πόσο στενά συνδέεται ἡ χριστολογία μέ τήν πνευματολογία.

Σκοπός τῆς ἐνανθρωπήσεως του Λόγου του Θεοῦ εἶναι νά λάβουν οἱ ἄνθρωποι τό Ἅγιον Πνεῦμα και νά γίνουν μέλη του Σώματος του Χριστοῦ, και ἔτσι νά γίνουν κατοικητήριο του Τριαδικοῦ Θεοῦ. Γι´ αὐτό και σκοπός τῆς πνευματικῆς ζωῆς εἶναι ἡ μέθεξη του Αγίου Πνεύματος, διά του ὁποῖου γινόμαστε ζωντανά μέλη τῆς Ἐκκλησίας, ζωντανά μέλη του Σώματος του Χριστοῦ και ἔχουμε κοινωνία μέ τόν Τριαδικό Θεό.

Ἡ χριστολογία πού δέν ὀδηγεῖ στήν μέθεξη του Παναγίου Πνεύματος, μέσα στό πραγματικό Σῶμα του Χριστοῦ, εἶναι θεωρητική και δέν ὠφελεῖ. Πρέπει νά γίνεται ἀνάλυση τῶν χριστολογικῶν ὀρων, ἀκριβῶς γιά νά διασφαλίζεται ὁ τρόπος τῆς θεραπείας και νά ὑποδεικνύεται ὁ δρόμος γιά τήν κάθαρση, τόν φωτισμό και τήν θέωση. Ὄταν, ὅμως, δέν ὀδηγή στήν προσωπική μέθεξη του ἁγιασμοῦ, τότε εἶναι ἀνώφελη.

Μέσα στά πλαίσια αὐτά κινήθηκαν και οἱ προηγουμένως ἀναλύσεις. Πρέπει νά αἰσθανόμαστε μεγάλη τιμή και εὐλογία, ἐπειδή ἀνήκουμε στήν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία και ἔχουμε τήν δυνατότητα νά μεθῆξουμε του Αγίου Πνεύματος και νά γίνουμε ἐπίγειοι προσκυνητές τῆς Ἁγίας Τριάδος. Ἀρκεῖ, βέβαια, νά ἀναποκριθοῦμε σέ αὐτήν τήν μεγάλη εὐλογία.

(Ἀποσπάσματα ἀπό τό βιβλίον *Οἱ Δεσποτικές ἑορτές του Ἱεροθέου Ναυπάκτου, ἐκδ. Πελαγία*).

ΟΛΚΑΣ

Μηνιαῖον Περιοδικόν Ἱ.Μ. Λέρου, Καλύμνου και Ἀστυπалаίας

Ἰδιοκότητης: ΙΜΛΕΚΑ, 85200 Κάλυμνος

Ἐκδότης: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης ΛΚΑ κ.κ. Παῖσιος

Ἐπί τῆς ὕλης: Ὁμάδα Ἱερέων και λαϊκῶν

Ἰστοσελίδα: www.im-leka.gr **Email:** imkalymnou@yahoo.gr

<http://www.panoramio.com/user/2781675>, <http://www.youtube.com/user/imkalymnou>

Ἐκδοτική Παραγωγή: **ΣΑΪΤΗ** τηλ. 210-34.76.090

Τό θυμίαμα

Θυμίαμα καλεῖται ἀπό τὰ ἀρχαῖα χρόνια τό ἀρωματικό ρετσίνι πού βγαίνει ἀπό τῖς τομές στόν κορμό τοῦ δέντρου λίβανος, ἐξ οὗ καί λίβανι.

Οἱ πνευματικοί συμβολισμοί τοῦ θυμιάματος εἶναι:

1. Τό θυμίαμα κατ' ἀρχήν συμβολίζει τήν προσευχή, πού ἀνεβαίνει πρὸς τόν Θεό. «*Κατευθυνθήτω ἡ προσευχή μου ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν Σου...*». Εἶναι ἡ ὁρμή τῆς ψυχῆς πρὸς τὰ ἄνω. Καί ταυτόχρονα συμβολίζει καί τή ζέουσα ἐπιθυμία μας νά γίνει ἡ προσευχή μας δεκτή «*εἰς ὁσμήν εὐωδίας πνευματικῆς*».

2. Συμβολίζει ἀκόμη τῖς γλῶσσες πυρός τῆς Ἁγίας Πεντηκοστῆς, ὅταν ὁ Κύριος ἐξάπεστελε στούς Μαθητές Του τό Παναγίό Του Πνεῦμα «*ἐν εἶδει πυρίνων γλωσσῶν*». Στήν εὐχή πού λέγει ὁ Ἱερεύς, ὅταν εὐλογεῖ τό θυμίαμα, ἀναφέρει «*Θυμίαμα Σοί προσφέρομεν Χριστέ ὁ Θεός εἰς ὁσμήν εὐωδίας πνευματικῆς, ὁ προσδεξάμενος εἰς τό ὑπερουράνιον Σου θυσιαστήριον, ἀντικατάπεμψον ἡμῖν τήν χάριν τοῦ Παναγίου Σου Πνεύματος*». (Δηλαδή: Θυμίαμα σ' Ἐσένα προσφέρουμε, Χριστέ Ὑψιστε Θεέ, ὡς ὁσμή εὐωδίας πνευματικῆς· αὐτό, ἀφοῦ δέχθηκες στό ὑπερουράνιο Σου Θυσιαστήριο, στείλε πίσω σέ μᾶς τή χάρη τοῦ παναγίου Σου Πνεύματος). Μέ τό θυμίαμα δηλ. ζητοῦμε ἀπό τόν Κύριο νά μᾶς στείλει τήν ἀγιοπνευματική Του χάρη. Γι' αὐτό καί οἱ πιστοί, ὅταν τούς θυμιάζει ὁ Ἱερεύς, κλίνουν ἐλαφρῶς τήν κεφαλή σέ δεῖγμα ἀποδοχῆς τῆς χάριτος αὐτῆς.

3. Τό εὐώδες θυμίαμα συμβολίζει ἐξ ἄλλου καί τόν αἶνο, πού ἀπευδύνηται πρὸς τόν Θεό. Ἡ καύση τοῦ θυμιάματος σημαίνει τή λατρεία καί τόν ἐξίλασμό. Τό δέ εὐχάριστο συναίσθημα, πού δημιουργεῖται ἀπό τό ἄρωμα τοῦ θυμιάματος σέ ὅλο τό χῶρο τοῦ Ἱ. Ναοῦ, σημαίνει τήν πλήρωση τῆς καρδιάς μας ἀπό τή θεία εὐαρέστηση, πού εἶναι ὁ καρπός τῆς ἀγάπης μας πρὸς τό Θεό. Στήν περίπτωση αὐτή κάθε πιστός μετατρέπεται σέ «*εὐωδία Χριστοῦ*».

4. Τό δέ θυμιατήριον, ὅπου καίγονται τὰ κάρβουνα καί τοποθετεῖται τό θυμίαμα, συμβολίζει τήν κοιλία τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἡ ὁποία δέχθηκε στά σπλάχνα τῆς σωματικῶς τήν Θεότητα, πού εἶναι «*πῦρ καταναλίσκον*», χωρίς νά ὑποστῆ φθορά ἢ ἀλλοίωση. Κατά τόν ἅγιο Γερμανό, Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως «*Ὁ θυμιατήρ ὑποδεικνύει τήν ἀνθρωπότητα τοῦ Χριστοῦ, τό πῦρ τήν θεότητα καί ὁ εὐώδης καπνός μνηνεύει τήν εὐωδία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος προπορευομένην*». Μέ ἀπλά λόγια καί ὁ ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός περιγράφει αὐτόν τόν συμβολισμόν, λέγοντας «*Τό θυμιατό σημαίνει τήν Δέσποινα, τήν Θεοτόκο. Ὅπως τὰ κάρβουνα εἶναι μέσα στό*

θυμιάτο καί δέν καίεται, ἔτσι καί ἡ Δέσποινα ἢ Θεοτόκος ἐδέχθηκε τόν Χριστόν καί δέν ἐκάπκε, ἀλλά μάλιστα ἐφωτίσθηκε».

Μέ τό θυμίαμα πού προσφέρουμε τήν ὥρα τῆς προσευχῆς ὑποβοηθεῖται ἡ ἀνάταση τῆς ψυχῆς πρὸς τά ὑψηλά «*ἄνω σχῶμεν τάς καρδίας*». Ὅπως τό θυμίαμα θερμαίνονομο στόν ἀνδρακα ἀνέρχεται πρὸς τά ἄνω εὐωδιάζοντας τό περιβάλλον, ἔτσι καί ἡ ψυχή τοῦ πιστοῦ μέ θερμή πίστη πρέπει νά περουνίξει πρὸς τά ἄνω μυροβλύζουσα, ἀπαγγιστρωμένη ἀπό τίς ὑλικές μέριμνες. Ἡ βάση τοῦ θυμιατηρίου ὑποδεικνύει τήν ἀνθρωπότητα τοῦ Χριστοῦ, ἡ φωτιά τήν θεότητα Του καί ὁ εὐώδης καπνός μᾶς «πληροφορεῖ» τήν προπορευόμενη εὐωδία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ὁ Μωυσής, ὑπακούοντας στόν Θεό, κατασκεύασε καί τοποθέτησε στή σκηνή τοῦ Μαρτυρίου θυσιαστήριο τοῦ θυμιάματος (Ἐξοδ. 30: 1-10). Ὁ τρόπος παρασκευῆς τοῦ θυμιάματος διδάχθηκε ἀπό τόν ἴδιο τόν Κύριο (Ἐξοδ. 30: 34-36). Ἡ προσφορά θυμιάματος στήν Παλαιά Διαθήκη ἀποτελοῦσε ἐντο-

λή τοῦ Θεοῦ. Ἐπρεπε νά προσφερθεῖ θυμίαμα στήν ἀρχή τῆς ἡμέρας τό πρωῖ καί τό βράδυ μέ τό ἀνάμμα τῶν λύχνων (Ἐξοδ. 30: 7-8). Αὐτή ἡ καλή συνήθεια μεταφέρθηκε καί στή χριστιανική λατρεία. Τό λατρευτικό αὐτό μέσο δημιουργεῖ κατανυκτικό κλίμα προσευχῆς καί ἐλκύει τήν ἁγιαστική χάρη τοῦ Θεοῦ. Ὅταν ὁ Λειτουργός θυμιάζει τίς εἰκόνες τῶν ἁγίων, ἐπιζητεῖ τίς μεσιτικές προσευχές τους πρὸς τόν Κύριο γιά βοήθεια τῶν μελῶν τῆς στρατευομένης Ἐκκλησίας. Ὅταν ὁ Λειτουργός θυμιάζει τούς πιστούς, αὐτοί πρέπει νά ὑποκλίνονται καί νά προσκυνοῦν εὐλαβικά προσδοκῶντας τήν εὐλογία καί τή χάρη τοῦ Θεοῦ. Ἡ μικρή ὑπόκλιση εἶναι δεῖγμα ὅτι συμμετέχουμε στά τελούμενα! Ἐκτός ἀπό τόν Ἰ. Ναό, εἶναι καλό καί στό σπίτι νά προσφέρεται θυμίαμα τακτικά καί νά συνοδεύεται πάντοτε μέ ὀλοκάρδια προσευχή.

Άγιολόγιο

ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗΝΗ

ΡΩΣΣΟΥ

(27 Μαΐου)

Ὁ Ὅσιος Ἰωάννης ὁ Ῥώσος, γεννήθηκε σέ ἓνα χωριό τῆς Ν. Ῥωσίας, γύρω στό 1690, ἀπό ἐνάρετους καί πιστούς Ὁρθόδοξους γονεῖς.

Στά χρόνια τοῦ Μεγάλου Πέτρου, ἔλαβε μέρος στό Ῥωσοτουρκικό Πόλεμο τοῦ 1710-11 καί αἰχμαλωτίστηκε –ὅπως καί χιλιάδες ἄλλοι συμπολεμιστές του– ἀπό τοὺς Τατάρους! Αὐτοὶ μέ τή σειρά τους, τόν πούλησαν σέ ἓνα Ὄθωμανό Ἀξιωματικό Ἱππάρχο, ὁ ὁποῖος ἔμενε στό Προκόπι τῆς Καππαδοκίας, στή Μικρά Ἀσία.

Ἐκεῖ, παρότι πιέστηκε σκληρά νά ἀρνηθεῖ τήν Πίστη μας, ἀπαντοῦσε ἀκλόνητος «Χριστιανός γεννήθηκα καί Χριστιανός θέλω νά πεθάνω», χωρίς νά καμφθεῖ ἀπό τά φρικτά καί ἀπάνθρωπα βασανιστήρια, πού τοῦ καίγανε ὡς καί τό κεφάλι μέ πύρινο τάσι, γινόμενος Ὁμολογητής γενναῖος!

Τότε εἶναι πού τόν ἔριξε ὁ Τοῦρκος σέ ἓνα ὑπόγειο στάβλο, ὅπου καί ἔζησε μέ ταπείνωση καί τέλεια ὑπομονή, μαζί μέ τά ζῶα, ξυπόλητος, στό κρύο, στή σκλαβιά, σέ μιά τιτάνια πνευματική ἄσκηση, δοξάζοντας τό Θεό.

Τίς νύχτες πάλι, ἐκεῖνος ὁ σκλάβος, ὁ δοῦλος, ἔτρεχε μέ ὅλη τή βαριά κούραση τῆς ἡμέρας καί ἀγρυπνοῦσε προσευχόμε-

νος στό ἐκκλησάκι τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, πού ἦταν λαξευμένο στό σπλάχνα τοῦ Καππαδοκικοῦ βράχου, ὅπου καί ἀργότερα θά Κοινωνοῦσε κρυφά, Σῶμα καί Αἷμα Χριστοῦ, κάθε Σάββατο.

Μέ τόν καιρό, οἱ Τοῦρκοι δέν τόν πείραζαν καί μάλιστα ἐκεῖνοι στοὺς ὁποίους ἦταν δοῦλος, ἔπαψαν νά τοῦ φέρονται ἄσχημα καί προσβλητικά.

Μιά μέρα καί ἐνῶ ὁ Τοῦρκος ἀφέντης βρισκόταν στή Μέκκα, ἡ γυναίκα του, ἔκανε τραπέζι σέ συγγενεῖς καί φίλους στό παλιό Προκόπι γιά νά ἐπιστρέψει μέ τό καλό ὁ ἄντρας τῆς. Ὁ Ἰωάννης ὑπηρετοῦσε τότε στό τραπέζι, ὅταν σερβιρίστηκε καί ἓνα πιάτο ἀπό τό ἀγαπημένο πιλάφι τοῦ ἀφέντη. Τό εἶδε καί ἡ τουρκάλα καί ἀναστέναξε λέγοντας: «Πόση εὐχαρίστηση θά λάμβανε Γιουβάν (= Ἰωάννης,

5 Μαγνησία
84 +

Πιοβάν) ο άφέντης σου, αν ήταν εδώ και έτρωγε μαζί μας από τοῦτο τό φαγητό»!

Ο Ἰωάννης πήρε τότε ένα πιάτο μέ ζεστό πιλάφι καί εἶπε πώς θά τό ἔστειλε στον άφέντη στή Μέκκα, κάνοντας όλη τή συντροφιά νά γελάσει γιά τά καλά. Νόμιζαν πώς θά τό ἔδινε πάλι σέ καμιά φτωχή οικογένεια τοῦ χωριοῦ, όπως ἔκανε άλλωστε συχνά...

Ἐκεῖνος ὅμως τό πήρε καί πήγε ἐκεῖ στό στάβλο του. Γονάτισε καί μέ τήν προσευχή του, ανέθεσε στον Κύριο τῶν πάντων τήν ἐκπλήρωση τοῦ αἰτήματος. Καί Ἐκεῖνος πού εἶχε πεί στους μαθητές Του «πάντα ὅσα ἐάν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ πιστεύοντες, λήψεσθε» ἔκανε τό θαῦμα Του! Ἔτσι, ὅταν μετά από ἡμέρες γύρισε ὁ Ἄγας καί τούς ἔδειξε τό πιάτο πού εἶχε ξαφνικά βρεῖ μπροστά του, ἐκεῖ στή Μέκκα, μέ ἀχνιστό τό ἀγαπημένο του πιλάφι, τότε ὅλοι ἄφωνοι, κατάλαβαν ὅτι ὁ φτωχός καί καλός Ἰωάννης, ἦταν Ἄγιος τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ!!! Τοῦ Χριστοῦ μας!

Ἀπό τότε ὅλοι, ὄχι μόνο στό Προκόπι, ἀλλά καί στά γύρω χωριά, σέβονταν πιά τό Πιοβάν, τό Ὁρθόδοξο παλικάρι από τή Ρωσία καί ἔπαψαν παντελῶς νά τόν ἐνοχλοῦν...

Μετά από χρόνια κακουχίας, ὁ ἅγιος ἀρρώστησε καί προαισθανόμενος τήν κοίμησή του, εἰδοποίησε νά τοῦ φέρουν νά Μεταλάβει. Ὁ Ἱερέας τότε, λόγω τοῦ φανατισμοῦ τῶν Τούρκων, φοβήθηκε νά μεταφέρει φανερά τά ἅγια στό στάβλο καί σκάβοντας ἕνα μῆλο, ἔβαλε μέ ἀσφάλεια μέσα τή Θεία Κοινωνία καί ἔτσι Κοινώνησε τόν Ἰωάννη... Μετά από λίγο, στις 27 Μαΐου 1730, ὁ Ἄγιος ἔκλεισε τά μάτια του καί ἔγειρε τό κεφάλι του, ὅπως τόν βλέπει άλλωστε κανείς καί τώρα, στό σημερινό Προκόπι, νά κοιμᾶται γαλήνια, ὀλόσωμος καί ἄφθορος, ἀναμένοντας τήν Ἀνάσταση καί δίνοντας καί πάλι σέ

ὅλα τά ἔθνη τῆς γῆς, μέ τό ὀλοζώντανο αὐτό θαυμαστό λείψανο, Ὁμολογία Ἀληθείας, ὀμολογία Ὁρθοδοξίας!

Αὐτό τό θαῦμα τοῦ ἄφθαρτου λειψάνου, φανερώθηκε στό παλιό Προκόπι στά 1733, ὅταν μετά από ἀποκάλυψη τοῦ ἴδιου τοῦ Ἁγίου οὐράνιο φῶς φώτισε τόν τάφο του! Στήν ἑκταφή τότε διαπιστώθηκε τό ἀσύλληπτο θαῦμα τοῦ ἄφθαρτου σώματος, πού εὐωδίαζε ἄρρητα!!!

Στά 1830, τήν ἐποχή πού μαινόταν ἡ σύγκρουση μεταξύ Σουλτάνου καί Ἰμπραχίμ τῆς Αἰγύπτου, τό Προκόπι τῆς Καππαδοκίας ἐνίωσε τό φρικτό ξέσπασμα τῆς τουρκικῆς μανίας, ὅταν οἱ στρατιῶτες τοῦ Ὁσμάν Πασᾶ τοῦ Σουλτάνου, δέ δίστασαν – γιά νά ἐκδικηθοῦν τούς Χριστιανούς – νά ρίξουν ἀκόμα καί αὐτό τό ἅγιο λείψανο τοῦ Ὁσίου Ἰωάννη στή φωτιά!

Τότε εἶναι, πού ἔντρομοι οἱ ἱερόσυλοι Τούρκοι, εἶδαν τό σῶμα τοῦ Ἁγίου νά κινεῖται μέσα στις φλόγες ὀλοζώντανο, νά τούς φοβερίζει καί νά τούς διώχνει!!!

Τήν ἄλλη μέρα καί ἀφοῦ οἱ ἀσεβεῖς εἶχαν φύγει μισοπεθαμένοι ἀπό τό φόβο τους, οἱ χριστιανοί μέ πόνο καί ἀγωνία, σήκωσαν βουβοί τά κάρβουνα καί τίς στάχτες γιά νά ἀντικρίσουν καί πάλι τό θρίαμβο τῆς ἀγιοσύνης, τό ὀλόσωμο καί ἄφθαρτο λείψανο τοῦ ἁγίου παλικαριοῦ, ἐντελῶς ἀκέραιο καί ἀπείραχτο ἀπό τήν πυρκαγιά! Εὐλύγιστο καί μυρωμένο καί μονάχα μαυρισμένο ἀπό τίς κάπνες καί τίς φλόγες τῶν Ἀγαρηνῶν! Ἔτσι ὅπως τό ἀντικρίζει κανείς καί σήμερα στό νέο Προκόπι τῆς Εὐβοίας!

ΟΙ ΠΛΗΓΕΣ ΣΤΟ ΣΩΜΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Άρχ. Στεφάνου Κατέ, έφημερίου Ι. Μ. Ν. Ευαγγελισμού τής Θεοτόκου Λέρου

Στήν πρὸς Ἐφεσίους ἐπιστολή του, ὁ ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν Παῦλος μᾶς λέει, (Ἐφεσ α΄ 22-23): “...καὶ αὐτόν ἔδωκε κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἣτις ἐστὶ τὸ σῶμα Αὐτοῦ...”. Ἡ Ἐκκλησία, ἀποτελούμενη ἀπὸ τοὺς πιστοὺς συνιστᾶ τὸ Σῶμα ἑνὸς ζωντανοῦ ὀργανισμοῦ πού ἔχει ὡς κεφαλὴ του τὸ Χριστό καὶ ὅπου ὑπάρχει Χριστός μόνο ἐκεῖ ὑπάρχει ἡ ἀλήθεια. Ἄρα δέν νοεῖται ἀλήθεια ἔξω ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία, οὔτε φυσικά «Ἐκκλησία» ἡ ὁποία νά κατέχει μέρος τῆς ἀλήθειας ἢ νά εἶναι πέρα ἀπὸ αὐτή. Πληγές αὐτοῦ τοῦ ζωντανοῦ πνευματικοῦ σώματος ἀποτελοῦν οἱ Χριστιανικὲς αἵρέσεις καὶ οἱ Παραθρησκευτικὲς καὶ κοσμοθεωριακὲς ὁμάδες, οἱ ὁποῖες προσπαθοῦν νά ἀλλοιώσουν τὴν Ὁρθόδοξη πίστη καὶ νά διαβρώσουν τὸ Ὁρθόδοξο φρόνημα τῶν πιστῶν.

Ἡ ἐμφάνιση τῶν αἵρέσεων δέν εἶναι κάτι καινούριο γιὰ τὴν Ἐκκλησία, ἥδη ἀπὸ τοὺς πρώτους Ἀποστολικούς χρόνους ἐμφανίζονται ὁμάδες οἱ ὁποῖες εἶτε ἀπὸ σκοπιμότητα, εἶτε ἀπὸ ἀμάθεια καὶ ἔπαρση διαστρεβλώνουν ὅσα εἶπε ὁ Χριστός καὶ ὅσα ἀναφέρονται στίς Γραφές. Στά γραφόμενα τῶν Ἀποστόλων Παύλου, Πέτρου καὶ Ἰωάννη ὑπάρχουν ἀναφορές γιὰ τίς κακοδοξίες τῆς ἐποχῆς τους. Στὸ πέρασμα τῶν αἰώνων ἐμφανίσθηκαν πολλοὶ οἱ ὁποῖοι ἀμφισβήτησαν τὴν Θεότητα τοῦ Χριστοῦ, τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ... καὶ λίγο πολύ ὅλα τὰ δόγματα τῆς Χριστιανικῆς πίστεως, προσπαθώντας ἐκ τῶν ἔσω νά πολεμήσουν τὴν Ἐκκλησία καὶ νά καταστρέψουν τὸ ἔργο της. Ὅμως σέ ὅλους αὐτούς ἀπάντησαν οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ἐπισημαίνοντας τίς κακοδοξίες τους καὶ μέσα ἀπὸ τίς ἀποφάσεις τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων διατήρησαν τὴν παραδεδομένη ἀπὸ τὸ Χριστὸ στοὺς Ἀποστόλους, ἀλήθεια, ὥστε αὐτὴ νά φτάσει ἔως σήμερα ἀναλλοίωτη στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία.

Σύμφωνα μὲ στοιχεῖα τῆς Ζ΄ Συνδιάσκεψης Ἐντεταλμένων Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν καὶ Ἱερῶν Μητροπόλεων γιὰ θέματα αἵρέσεων καὶ παραθρησκευτικῆς, στὴν Ἑλλάδα σήμερα δραστηριοποιούνται 423 Ἐξωχριστιανικὲς καὶ παραθρησκευτικὲς ὁμάδες καὶ ἄλλες 74 Χριστιανικὲς αἵρέσεις καὶ παραχριστιανικὲς ὁμάδες.

Ὅλες αὐτὲς οἱ ὁμάδες χωρὶς νά ἀποκαλύπτουν τὸ ἀληθινὸ τους πρόσωπο, ἐμφανίζονται μὲ ποικίλα προσωπεῖα καὶ μὲ τὸν ἰσχυρισμὸ δὲ ὅτι συμβιβάζονται ἀπόλυτα μὲ τὴν Ὁρθόδοξη πίστη ἀποτελοῦν σήμερα περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη ἐποχὴ ἀπειλή γιὰ τοὺς πιστοὺς. Ἡ εὐκολὴ μετακίνηση τῶν ἀνθρώπων, ἡ γρήγορη διακίνηση ἰδεῶν καὶ κοσμοθεωριῶν, οἱ πολυπολιτισμικὲς κοινωνίες, ἡ συνεχὴς ἀπαξίωση τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν ἀξιῶν οἱ ὁποῖες συνέχουν καὶ συγκροτοῦν τίς κοινωνίες μας, τὰ λάθη τῆς Διοικουσῆς Ἐκκλησίας στὴ διαποίμανση τοῦ λαοῦ ἀλλὰ καὶ στὴν παρουσίαση καὶ προσφορά τοῦ ἀληθινοῦ μηνύματος τοῦ Ευαγγελίου, ὁ νέος τρόπος ζωῆς, ἡ λανθασμένη ἀντίληψη περὶ ἐξίσωσης καὶ ἐξομοίωσης τῶν πάντων χάριν τῆς “εἰρήνης” καὶ τῆς “ἀγάπης” μεταξὺ τῶν λαῶν κ.ἄ., εἶναι μερικοὶ ἀπὸ τοὺς λόγους πού κάνουν τοὺς Ὁρθόδοξους πιστοὺς νά εἶναι εὐκολὴ λεία, νά ἀσπάζονται τίς αἵρετικὲς διδασκαλίες τους καὶ οὐσιαστικά νά ἀπομακρύνονται ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία καὶ τὴν ἀλήθεια.

Δέν εἶναι βέβαια λίγες οἱ περιπτώσεις τῶν αἵρέσεων οἱ ὁποῖες καθοδηγοῦνται ἀπὸ ἄτομα ἀμφιβόλου ψυχικῆς εὐστάθειας πού ὀδηγοῦν τοὺς ὀπαδοὺς τους σὲ ἀκραῖες ἐκδηλώσεις ὅπως ὁμαδικὲς αὐτοκτονίες, μαζικὲς δολοφονικὲς ἀπόπειρες κ.λπ. καὶ ὅλα αὐτὰ μὲ τὸ πρόσχημα τῆς σωτηρίας καὶ τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ. Τὸ ἔτος 1978, 914 ὀπαδοὶ τῆς

συνέχεια στὴ σελ. 8

Η ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΜΑΣ ΜΟΥΣΑ ΣΤΗΝ ΑΛΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

Η Δημοτική Μούσα ή αλλιώς τό δημοτικό τραγούδι, εἶναι ἡ πολυτιμότερη ἀπό τίς ἐκδηλώσεις τοῦ λαϊκοῦ πολιτισμοῦ, γιατί σ' αὐτήν, ὅσο σέ καμιά ἄλλη, καθρεφτίζεται μέ σαφήνεια καί διαύγεια ὄχι μόνο ἡ λαϊκή ψυχή μέχρι τὰ μύχια τῆς, ἀλλά καί ὀλόκληρη σχεδόν ἡ ἱστορία τοῦ Ἑθνους μέ τούς θριάμβους καί τίς συμφορές τῆς, μέ τούς πόνους καί τίς χαρές τῆς, μέ τούς πόθους καί τίς ἐλπίδες τῆς.

Τό πῶς σημαντικό γεγονός τοῦ νεώτερου ἑλληνισμοῦ, ἀσφαλῶς ὑπῆρξε ἡ ΑΛΩΣΗ τῆς Πόλης ἀπό τούς Τούρκους, στίς 29 τοῦ Μάη, ἡμέρα Τρίτη – ἀπό τότε εἶναι καί ἀποφράδα, γρουσουζίκη, γιά μᾶς

τούς Ἕλληνας, τοῦ ἔτους 1453. Κανένα ἄλλο ἱστορικό γεγονός δέν τραγουδήθηκε ἀπό τούς Ἕλληνας ὅπως τό πάσιμο τῆς Πόλης, οὔτε καί σέ καμιά ἄλλη περίπτωση συναντοῦμε τόσους θρύλους, μά καί τόση ἐλπίδα γιά τήν ἐπιστροφή τῆς «Πόλης τῶν πόλεων» στά χέρια ἐκείνων πού τή δημιούργησαν καί τήν ἀνέδειξαν ὡς τή πῶς σπουδαία τοῦ κόσμου στά χρόνια τῆς ἀκμῆς τῆς.

Ἡ φοβερή κραυγή «ἡ Πόλις εἶλω», ἔπυσε σάν κεραυνός καί ξαπλώθηκε ἀστραπιαία σέ ὅλο τόν χριστιανικό κόσμο, Ἀνατολῆς καί Δύσης, κάνοντάς τον νά ἀναλογισθεῖ μέ ἀπόγνωση τό τί ἔχασε καί τρόμο γιά τό τί γενέσθαι στήν ἱστορική του συνέ-

συνέχεια ἀπό τή σελ. 7

αἵρεσης «**ὁ Ναός τοῦ Λαοῦ**» αὐτοκτόνησαν στό Τζονστάουν τῆς Γουιάνας, τά 276 ἦταν παιδιά. Τό 1994, περισσότερα ἀπό 60 μέλη τῆς αἵρεσης τοῦ «**Ναοῦ τοῦ Ἥλιου**» στήν Εὐρώπη παρακινήθηκαν νά αὐτοκτονήσουν μαζικά στή Γαλλία καί στήν Ἑλβετία. Τό 1995, ἡ Ἰαπωνική αἵρεση **Ἀούμ Σουνρικίό** ἔριξε τό δηλητήριο Σαρίν στό μετρό τοῦ Τόκυο μέ ἀποτέλεσμα τόν θάνατο 10 ἀνθρώπων καί τόν τραυματισμό χιλιάδων. Τό 1997, 39 μέλη τῆς ὀργάνωσης «**Πύλη τοῦ Οὐρανοῦ**» αὐτοκτόνησαν καταπίνοντας ἕνα συνδυασμό βότκας καί ναρκωτικῶν. Ὁ ἔλεγχος τοῦ νοῦ πού μεθοδεύουν οἱ αἵρέσεις σήμερα, προσπερνά τή λογική καί ἐξαλείφει τήν ἐλεύθερη βούληση, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ ἕνα ἀπό τὰ δημιουργικά στοιχεῖα τῆς κατ' εἰκόνα Θεοῦ δημιουργίας τοῦ ἀνθρώπου καί τήν ὁποία ἐλεύθερη βούληση σέβεται ἀπόλυτα ἡ Ὀρθοδοξία.

Σύμφωνα μέ μελέτες τό 25% τῶν ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων πού εἶναι μέλη αἱρέσεων παγκοσμίως, **θά ὑποφέρουν ἀπό διαρκή, μὴ ἀναστρέψιμη βλάβη πού θά ἐπιηρεά-**

σει τήν ἱκανότητά τους νά λειτουργοῦν ἐπαρκῶς στό συναισθηματικό, κοινωνικό, οἰκογενειακό καί ἐργασιακό τους περιβάλλον. Τό γεγονός ὅτι μέ τίς αἵρέσεις καί τίς καταστροφικές λατρεῖες ἀσχολοῦνται τόσο κυβερνητικοί ὀργανισμοί ὅσο καί διεθνεῖς ὀργανώσεις δείχνει τό μέγεθος τοῦ προβλήματος. Τό Εὐρωπαϊκό Κοινοβούλιο ἐστίασε τίς προσπάθειές του στήν πρόληψη καί τήν ἐνημέρωση.

Σκοπός αὐτῆς τῆς στήλης στό περιοδικό τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως μας δέν εἶναι ἡ μισαλλόδοξη διάκριση καί μείωση τῆς προσωπικότητας τῶν μελῶν ὧν αὐτῶν τῶν ὁμάδων ἀλλά ἡ ἐνημέρωση τόσο αὐτῶν ὅσο καί τῶν πιστῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας σχετικά μέ τὰ «πιστεύω», τό πνευματικό ὑπόβαθρο καί τόν τρόπο δράσης τῶν πῶς σημαντικῶν αἱρέσεων καί παραθρησκευτικῶν ὁμάδων, καθῶς ἐπίσης καί τῶν πνευματικῶν καί ὄχι μόνο κινδύνων, οἱ ὁποῖοι ἐλλοχεύουν πίσω ἀπό τίς βαρύγδουπες διακηρύξεις τους περὶ τοῦ Θεοῦ καί τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου.

χεια. Καί ἡ Λαϊκὴ μούσα, ἄμεσα, μέ πολλή συντομία, ἀλλά καί ἐκφραστικότητα μάς ἀναγγέλλει τό γεγονός τῆς καταστροφῆς: «Καράβιν ἐκατέβαινε στά μέρη τῆς Τενέδου καί κάτεργο τό ὑπάντησε, στέκει κι' ἀναρωτᾶ το. –Καράβιν πόθεν ἔρχεσαι καί πόθεν κατεβαίνεις; εἰς τήν ἀστραποχάλαζαν, εἰς τήν ἀνεμοζάλη; –Ἀπό τήν Πόλη ἔρχομαι τήν ἀστραποκαμένην, ἐγὼ γομάρια δέ βαστῶ ἀμή ματτάτα φέρνω κακά γιά τούς χριστιανούς, πικρά καί θολωμένα...».

Ἀπό κάθε γωνιά τῆς Ρωμανίας ξεσηκώθηκε τότε θρῆνος γιά τήν Ἄλωση καί ἡ μούσα ἀναφέρει. Στήν Κωνσταντινούπολη ἀπό τήν πρώτη ἡμέρα: «Πῆραν τήν Πόλη πῆραν τή πῆραν τή Σαλονίκη, πῆραν καί τήν Ἁγία Σοφία τό μέγα μοναστήρι. Στή Θράκη: «Ἁγία Σοφία μοιρολογᾶ, Τά μοναστήρια κλαῖνε...». Στήν Τραπεζούντα: «Ναῖλί ἐμᾶς, νά βαῖ ἐμᾶς, Οἱ Τοῦρκ' τήν Πόλ' ἐπαίραν, ἐπαίραν τό βασιλοσκάμ' ἐλλάγεν ἡ ἀφφεντία...». Στά Τρίκαλα: «Ἀνάμεσα στοῦ γαλατᾶ κι ἀντικρυτά στήν Πόλη, ἰκεῖ πόλιμους γίνονταν Τούρκιους μί Ρουμαίους...». Στόν Πόντο: «Ἐγὼ ἔμουνε μάστορας σ' Ἑλληνικά τά κάστρα, σ' Ἑλλεν ἐμέν ὠρισαν, κατέβα σύ στήν Πόλιν...». Στήν Ἀνατολική Ἑλλάδα: «Τίν τό κακό πού γένηκε στήν ζακουσμένη Πόλη; Οἱ Τοῦρκοι τήν πατήσανε μ' ἀμέτρητα ἀσκέρια...». Στήν Ἠπειρο: «Ψαλτάδες, πάψτε τό χερουβικό καί πάρτε τά χαρτιά σας, παπάδες πάρτε τά ἱερά καί σεῖς κεριά σβησητῆ...». Στή Μακεδονία: «Ἐσεῖς πουλιά πετοῦμε πετάζτε στόν ἀέρα σῦρτε νά πῆτε στή Φραγκιά, πέιτε καί στήν Ἑλλάδα, πῆρεν τήν Πόλη ἡ Τουρκία...». Στό Μοριά: «Τρεῖς καλογέροι Κρητικοί καί τρεῖς Ἁγιονορεῖτες καράβιν ἀρματώσανε...». Στή Μικρασία: «Πάψτε τό χερουβικό καί χαμηλώστε τ' ἄγια, Ἁγία Σοφία ἐπάρθηκεν σ' Ἁγαρηνοῦ τά χέρια...».

Ὅμως ἀπό τήν πρώτη στιγμή ἡ ψυχὴ τοῦ Γένους ἐπαναστάτησε. Δέ δέχθηκε τό γεγονός τῆς σκλαβιάς του καί μέσα ἀπό τά δημοτικά του τραγούδια, ἄφησε εὐθύς ἐξ ἀρχῆς, νά φυτευτεῖ ὁ σπόρος τῆς ἐλπίδας γιά τήν ἐθνική του ἀποκατάσταση, ἡ ἐλπίδα τῆς λευτεριάς! Ἦδη ἀπό τά πρῶτα τραγούδια πού δημιούργησε, ὅπως τό θρῆνο γιά τήν Ἄλωση: «Σημαίνει ὁ Θεός, σημαίνει ἡ γῆ σημαίνουν τά οὐράνια...», συναντοῦμε ἐκτός ἀπό τή βαθεία συναι-

σθηματικὴ φόρτιση καί τή ρεαλιστικὴ προσαρμογὴ πρὸς τή σκληρὴ πραγματικότητα. Μέ τούς σίχους τοῦ περίφημου αὐτοῦ Θρήνου ἔρχεται τό ἄτομο καί ὁ λαός πιό κοντά στή γνωριμία μέ τήν

πραγματικότητα. Ἐδῶ βλέπομε ὁ λαός νά θρηνεῖ γιά τήν ἀπώλεια τῆς Πόλης καί τῆς ἐλευθερίας του, ἀλλά μέ τρόπο πού τελικά ὀδηγεῖ στό ζαλάφρωμα τῆς ψυχῆς του καί ὀδηγεῖται στήν κάθαρση, μέ ἀποτέλεσμα νά ἀρχίζουν νέες ἐλπίδες γιά τή ζωὴ, νέος ξαναγεννημός. Ἔτσι, λαός δέν εἶναι πιά ἕνας ὄχλος δειλῶν αἰχμαλώτων, πού ἀπλῶς κάθεται μοιρολατρικά «ἐπὶ τόν ποταμόν Βαβυλῶνος» καί κλαίει «ἐν τῷ μνησθῆναι τῆς Σιών». Ἀπό αὐτό τό τραγούδι, αὐτόν τόν θρῆνο, ἡ ζωὴ ξαναρχίζει μέ ἕνα σπουδαῖο ἰδανικό, τήν ἀπελευθέρωση, πού τήν ὑποσχέθηκε ὁ ἴδιος ὁ Θεός στήν Παναγία: «... Σώπασε, κυρά Δέσποινα, καί μὴν πολυδακρῦζεις, πάλι μέ χρόνια μέ καιρούς πάλαι δικά σου θά' ναι».

Τέσσερις σχεδόν αἰῶνες ἀνέβαινε τό Γένος μας τό γολγοθᾶ του, σηκώνοντας τό μαρτυρικό του σταυρό. Ἡ ἀτέλειωτη πικρὴ σκλαβιά ἔμοιαζε μέ ὀλόμαυρη Μεγάλη Παρασκευὴ καί ἡ μούσα τήν καταγράφει: «Μεγάλη μου Παρασκευὴ καί πῶς νά σέ περάσω, ὅπου ἔχεις δέκα ταχίνες καί δέκα μεσημέρια καί δέκα ἴπογιαγέρματα κι ἀκόμη ἔχεις μέρα!...». Βέβαια ὁ λαός μας δέν περιμένει τήν ἀνάστασή του παθητικά, γιατί ὅπως μάς λέει τό τραγούδι τοῦ μακρυνοῦ Πόντου «...– Ἄλί ἐμᾶς καί βαῖ ἐμᾶς, πάρθεν ἡ Ρωμανία, ἡ Ρωμανία πέρασεν, ἡ Ρωμανία ἐπάρθη – ἡ Ρωμανία ἂν ἐπέρασεν αὐθὺς θά φέρει κι ἄλλο», ἀφοῦ σύμφωνα μέ τήν Κρητικὴ μούσα: «Τόν ἀντρειωμένο μὴν τόν κλαῖς, ὅσο κι ἂν ἀστοχήσει, μ' ἂν ἀστοχήσει μιά καί δυό, πάλι ἀνδρειωμένος θά 'ναι... Μὴν τόνε κλαῖς τόν ἀετό, ἀφοῦ πετᾶ κι ἄς βρέχει, μόνο νά κλαῖς ἕνα πουλί, ὅπου φτερά δέν ἔχει».

Γεώργιος Χατζηθεοδώρου
Ἄρχων Μαῖστωρ
τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΒΑΠΤΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΝΗΠΙΩΝ

π. Παντελεήμων Κρούσκος

Αποτελεί άπορούμενο και άγωνα και άμφισβήτηση πολλών καλόπιστων ορθοδόξων πιστών τό άν ό νηπιοβαπτισμός είναι έγκυρη και παραδοσιακή πρακτική της ορθόδοξης ανατολικής εκκλησίας ή άν αποτελεί άτυπο προσηλυτισμό και καταστρατήγηση της ελευθερίας του προσώπου.

Τό βάπτισμα είναι τό ιερό μυστήριο της Έκκλησίας κατά τό όποιο ό άνθρωπος βαπτιζόμενος μέ τριπλή κατάδυση και άνάδυση

σε άγιασμένο ύδωρ και στο όνομα της Άγίας Τριάδος, από τή μία μεριά ελευθερώνεται από τό σώμα της προπατορικής άμαρτίας και της ένοχής της όφειλόμενης σ' αυτή, από τήν άλλη δέ αναγεννάται πνευματικά σε μία νέα ένθεη ύπαρξη και ζωή, γίνεται υίός του Θεού και κληρονόμος της άφθαρσίας και της άθανασίας. Κατά τό βάπτισμα ό άνθρωπος αποβάλλει τόν παλαιό Άδάμ και ντύνεται τό Χριστό, αποκτώντας καθαρή και άσπιλη τή θεία εικόνα μέ τήν όποία πλάστηκε από τό Θεό και τήν όποία άχρείωσε ή άμαρτία'. Έπίσης, άν πρόκειται για ένήλικο, άπαραίτητη προϋπόθεση είναι ή πίστη και τό βάπτισμα εξαλείφει τίς έως τότε προσωπικές του άμαρτίες, πέρα από τήν άπόδυση του παλαιού άνθρώπου και κόσμου, της άδαμιαίας δηλαδή άμαρτητικής κατάστασης, στήν όποία γεννώνται και τά νήπια. Όταν μιλάμε για κληρονομία του προπατορικού άμαρτήματος, δέν έννοείται νομική ένοχη, ώσάν να ήμασταν όλοι υπεύθυνοι για τήν πώση των πρωτοπλάστων, αλλά για γέννηση σε έναν κόσμο άμαρτίας, έναν κόσμο δαιμονοκρατούμενο, μία ανθρώπινη φύση άμαυρωμένη και κατεστραμμένη.

Τό βάπτισμα είναι φανερό πώς μόνο σκλαβιά και καταστρατήγηση ελευθερίας δέν είναι, ένω αντίθετα είναι ελευθερία, γέννηση, άνάσταση, εύεργεσία. Τό βάπτισμα για τόν άγιο Νικόλαο Καβάσιλα, που εκφράζει όλη τήν ορθόδοξη μυστηριακή παράδοση, είναι ή υπόστασή μας έν Χριστώ, ή γέννησή μας, πριν δέν υπήρχαμε! Χαρακτηριστικά γράφει στο έργο του

«ή έν Χριστώ ζωή»: «Στά ιερά Μυστήρια εικονίζουμε τήν ταφή και εξαγγέλλουμε τό θάνατο του Χριστού. Με αυτά γεννιόμαστε, μορφοποιούμαστε και συναπτόμαστε υπερφύως με τόν Σωτήρα. Αυτά είναι εκείνα με τά όποια, όπως λέει ό Παύλος, «έν αυτώ ζώμεν και κινούμεθα και έσμεν». Τό Βάπτισμα χορηγεί τήν ύπαρξη και τήν υπόσταση κατά Χριστόν, γιατί μας παίρνει νεκρούς και διεφθαρμένους και μας εισάγει για πρώτη φορά στη ζωή. Γέννηση, άναγέννηση, άνάπλαση και σφραγίδα ονομάζεται, κι άκόμη βάπτισμα, ένδυμα, χρίσμα, χάρισμα, φώτισμα και λουτρό. Όλα δηλώνουν ένα και τό αυτό πράγμα· Αρχή της ύπάρξεως αυτών που ύφίστανται και ζούν κατά Θεόν είναι τό Μυστήριο του Βαπτίσματος. Η γέννηση λοιπόν είναι φανερό ότι σημαίνει αυτό και τίποτε άλλο. Και ή άναγέννηση και ή άνάπλαση έπισημαίνουν μόνο εκείνο· Αυτοί που τώρα γεννιούνται και πλάθονται είχαν γεννηθή προηγουμένως και επειδή έχασαν τή μορφή τους, επανέρχονται τώρα με δεύτερη γέννηση στην πρώτη μορφή. Να βαπτισθούμε σημαίνει να γεννηθούμε κατά Χριστόν και να λάβουμε ύπαρξη και υπόσταση, ένω δέν ήμασταν τίποτε. Αυτό είναι τό έργο του Βαπτίσματος. Έλευθερώνει από τίς άμαρτίες, συμφιλιώνει τόν Θεό με τόν άνθρωπο, κάνει τόν άνθρωπο υιό του Θεού, άνοίγει τά μάτια της ψυχής, δίνει τήν αίσθηση του θείου φωτός, με λίγα λόγια προετοιμάζει για τήν μέλλουσα ζωή»².

Τό βάπτισμα λοιπόν, δέν είναι απλώς τό «ήθικό βραβείο» μιας κατηχητικής πορείας, ό έπαινος για έναν τέλεια μορφωμένο και διαβασμένο στα κατηχητικά χριστιανό, πουριτανικά, γνωσιολογικά και άποστειρωμένα, αλλά υπόθεση ζωής, όντολογική υπόθεση. Πριν δέν ήμασταν, τώρα ήμαστε! Φυσικά, ή Έκκλησία και στήν άρχαιότητα αλλά και σήμερα κατηχεί τούς ένηλικούς πριν τό βάπτισμα, όταν πρόκειται για έτεροδόξους ή μη χριστιανούς και τά νήπια διά βίου μέσω του κατηχητικού της έργου. Η γνώση του Θεού είναι μία υπόθεση που διαρκεί στο άει και μάλιστα άκόμα και σήμερα ύφίσταται ιδιαίτερη τάξη κατηχομένων (δηλ. διδασκομένων και προετοιμαζόμενων για τό βάπτισμα άνθρώπων) για τούς όποιους μάλιστα ύπάρχει ιδιαίτερη εύχη και μεταχείριση στην σύναξη της θείας λειτουργίας. Άλλά σκοπός της Έκκλησίας είναι ή

γέννηση του ἐν Χριστῷ ἀνθρώπου καί ὄχι τοῦ καλοῦ μαθητῆ. Καλή καί ἀπαραίτητη ἡ γνώση (ὡς θρησκευτική μὀρφωση), ἀλλὰ κέντρον καί ὑπόθεση εἶναι ἡ μυστηριακή ζωὴ καί ἐν Χριστῷ ὑπόσταση καί πορεία. Ὅποτε τὰ νήπια, πρῶτον γεννῶνται ἐν Χριστῷ, διὰ τοῦ βαπτίσματος καί μετὰ μορφῶνονται ἐν Χριστῷ καί διὰ τόν Χριστόν (μέ τὰ μυστήρια καί τήν ἀφιέρωσή τους) καί περί Χριστοῦ (μέ τήν μορφωτική ἱερά κατήχηση). Σ' αὐτήν τήν τελειωτική τους πορεία συμβάλει καί τό Χρίσμα, μυστήριο πού ἐπενεργεῖ τὰ χαρίσματα τοῦ ἀγίου Πνεύματος καί τελεῖται μαζί μέ τό βάπτισμα.

Πολλοί τῶν αἱρετικῶν διατείνονται πῶς ὁ νηπιοβαπτισμός δέν διαφαίνεται πουθενά στήν ἁγία Γραφή, ἀλλά καί μάλιστα εἶναι πρακτική πού ἐναντιώνεται στούς λόγους τῆς ἁγίας Γραφῆς. Συγκεκριμένα ἀναφέρεται τό χωρίο Μκ 16,16, «ὁ πιστεύσας καί βαπτισθεῖς σωθήσεται», μέ ὑπογραμμισμένο τό «πιστεύσας». Εἶναι ὅμως φανερό γιά τόν κάθε καλόπιστο μελετητή πῶς ἀσφαλῶς σέ αὐτό τό χωρίο ὁ Κύριος ἀναφέρεται στούς δυνάμενους νά κατηχηθοῦν ἐνηλίκους καί ὄχι στά νήπια τὰ ὁποῖα ὅμως δέν φαίνεται πουθενά ὅτι ἀποκλείει! Ἄλλωστε στό κατά Ματθαῖον (28,19), πάλι ὁ ἴδιος ὁ Κύριος ἀποστέλει τοὺς μαθητές λέγοντας «πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη... βαπτίζοντες καί διδάσκοντες αὐτούς». Αἴφνης δηλαδή προηγείται τό βάπτισμα τῆς διδασκαλίας καί ἡ μαθητεία δίδεται ὄχι διὰ τῆς πίστεως ὅπως στό κατά Μάρκον, ἀλλά διὰ τοῦ βαπτίσματος! Φυσικά, δέν ὑπάρχει ἀντίφαση ἀνάμεσα στά εὐαγγέλια, ἀλλά τό ἕνα συμπληρῶνει τό ἄλλο καί ἡ Ἁγία Γραφή δέν πρέπει νά διαβάζεται ἀποσπασματικά, ἀλλά συνολικά. Εἶναι λοιπόν φανερό πῶς ὁ μέν Μάρκος ἀναφέρεται σέ ἐνηλίκων βάπτισμα, ὁ δέ Ματθαῖος γενικά σέ βάπτισμα ἐνηλίκων καί ἀνηλίκων.

Ἄλλωστε, ὑπάρχουν σαφεῖς ἀναφορές γιά νηπιοβαπτισμό ἀπό ἀποστόλους στήν ἁγία Γραφή, πού ἀποδεικνύουν τήν ἀρχαιότητα τῆς πρακτικῆς. Ὁ ἀπ. Πέτρος βαπτίζει ὅλους ἐκείνους στούς ὁποίους ἔπεσε τό Ἅγιο Πνεῦμα, ἀπό τήν οἰκογένεια τοῦ Κορνηλίου, ὅλους ὄσους τόν ἄκουγαν (Πράξεις 10/1' 44,47,48) Ὁ Παῦλος τήν οἰκογένεια τῆς Λυδίας (Πράξεις 16/1ς' 15), ἐνός δεσμοφύλακα («Καί ἐβαπτίσθη αὐτός καί οἱ αὐτοῦ πάντες» (Πράξεις 16/1ς' 33), τοῦ Κρίστου καί τοῦ Στεφανᾶ (Α' Κορινθίου 1/α' 16). Ὅποιος θέλει νά πιστεῦει πῶς σ' αὐτές τίς οἰκογένειες δέν ὑπῆρχαν καί παιδιά, ἀπλά ἐθελοτυφλεῖ ἢ ἀπλῶς θεωρεῖ αὐθαιρέτως πῶς οἱ πρῶτοι χριστιανοί ἦταν μυστηριωδῶς... ἄκληροι. Ἐπίσης, τό ἐπιχείρημα πῶς ἡ ἔννοια «οἶκος-οἰκία» ἀναφέρεται μόνο στά ἐνήλικα μέλη τοῦ σπιτιοῦ ἢ τῆς οἰκογένειας, συμπεριλαμβανομένων καί τῶν δούλων, εἶναι ἀπλῶς μιά φιλολογική πιθανότητα καί ὄχι κάποια

ἀποδεδειγμένη ἱστορικά ἀλήθεια ἢ αὐτή ἡ πραγματικότητα. Ἐπίσης, πουθενά στήν Γραφή δέν ἀπαγορεύεται ὁ νηπιοβαπτισμός!

Τό γεγονός ἄλλωστε πῶς ἡ ἀρχαία ἐκκλησία πρῶτα κατηχοῦσε καί μετὰ βάπτιζε καί μάλιστα σέ μεγάλη ἡλικία, δέν ἀποκλείει τόν νηπιοβαπτισμό. Τότε ὁ χριστιανισμός ἦταν στήν ἀρχή καί ἐξάπλωσή του ἀκόμα καί φυσικά ἀπευθύνονταν σέ ἀβάπτιστους πού δέν εἶχαν τήν «τύχη» νά γεννηθοῦν ἀπό χριστιανούς γονεῖς. Παραδείγματα πατέρων ἢ ἀπλῶν χριστιανῶν, πού περίμεναν νά βαπτιστοῦν σέ μεγάλη ἡλικία ἀπυχοῦν μᾶλλον κάποιο ἰδιάζοντα καλόν ζηλωτισμό τῆς χρυσῆς ἐκείνης ἐποχῆς τῆς Ἐκκλησίας καί τήν προσωπική τους πορεία-ἐπιλογή-ὑπόθεση ἢ εἶναι θέμα τῆς βιοτικῆς τους περιπέτειας καί δοκιμασίας τοῦ Θεοῦ. Ὅταν ἐπίσης ὁ χριστιανισμός διαδόθηκε ἀπό τοὺς Ρωμαίους στούς Σλάβους, Ἰβήρες καί Ρώσους εἶναι παραδεδομένο καί αὐτονόητο πῶς στό βάπτισμα μετεῖχαν καί τὰ παιδιά τους! Ἐπίσης τήν χρησιμότητα καί τήν πρακτική τοῦ νηπιοβαπτισμοῦ ἀναφέρουν σέ ἔργα τους οἱ ἅγιοι πατέρες Εἰρηναῖος, Κυπριανός Καρχηδόνας καί ὁ ἐκκλησιαστικός συγγραφέας Ὁριγένης. Οἱ δέ πρῶτοι ἀναπτύσσουν καί σχετική θεολογία περί ἀναγεννήσεως διὰ τοῦ βαπτίσματος.

Ἐπίσης, ὑπάρχει ἀπό μερικούς χριστιανούς μιά ἠθικιστική θεώρηση τῶν πραγμάτων καί περί ἁμαρτίας. Λένε δηλαδή πῶς τὰ ἀνεύθυνα νήπια, πού δέν ἔχουν διαπράξει προσωπικές ἁμαρτίες, δέν ἔχουν ἀνάγκη τόν καθαρισμό τοῦ βαπτίσματος. Ὅμως, ὅπως εἶδαμε στήν ὀρθόδοξη παράδοση, ἡ ἁμαρτία δέν ἔχει αὐστηρά ἠθικές διαστάσεις, ἀλλά εἶναι ὄντολογική ὑπόθεση, κατάσταση δηλαδή τῆς υπάρξεως, ὑπόθεση τοῦ εἶναι, τῆς φύσης μας. Τό βάπτισμα δέν εἶναι ἕνας ἀπλός τελεουργικός καθαρμός (τέτοιους ἔκαναν οἱ ἰουδαῖοι), ἀλλά, ὅπως εἶπαμε, φωτισμός καί γέννηση τῆς ὑπαρξῆς καί καταδίκη τῆς ἁμαρτίας στό κέντρο τῆς, στήν ὑπόστασή της, ὄχι ἐπιφανειακά, ποσοτικά, νομικιστικά καί ἠθικιστικά. Φυσικά, ἐνῶ μέ τό βάπτισμα καταδικάζεται ἡ ἁμαρτία, δέν ἐξαλειφεται ὅμως τελείως ἡ ἁμαρτητική ροπή, γιά νά μήν καταστρατηγηθεῖ ἡ ἐλευθερία ἐπιλογῆς τοῦ ἀνθρώπου. Ἀκόμα ἁμαρτάνει ὁ ἄνθρωπος μετὰ τό βάπτισμα. Ἐκείνος εἶναι ὑπεύθυνος καί ἐλεύθερος νά διαχειριστεῖ τήν ψυχὴ καί τό σῶμα του, πρὸς ὄφελος ἢ ἀπώλειά του.

Κατά τοὺς Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου δέν ἔχει μόνον τήν λογικὴ ἐνέργεια, ἀλλά ἔχει καί ἄλλες ἐνέργειες, ὅπως τήν νοερά ἐνέργεια, τήν φαντασία, τήν αἴσθηση κ.λπ. Ἀκόμη, ἡ λογικὴ δέν εἶναι πηγὴ τῆς γνώσεως, ἀκόμη καί γιά τὰ ἀνθρώπινα πράγματα. Γι' αὐτό καί στήν ἐπιστήμη ἀναπτύχθηκε ἡ

λεγόμενη «συναισθηματική νοημοσύνη» πού ισχυρίζεται ότι υπάρχουν μέσα στον άνθρωπο «δύο μυαλά», ήτοι η λογική και το συναίσθημα και θεωρεί ότι είναι αναπηρία τό νά απολυτοποιή κανείς μόνον τήν λογική. Αυτό αποδεικνύεται και από τήν απεικόνιση του έγκεφάλου. Ο δυτικός σχολαστικισμός είναι εκείνος πού όδηγησε στήν πρακτική τής αποσυνδέσεως του μυστηρίου του Βαπτίσματος από τό μυστήριο του Χρισματος και κατ' επέκταση από τό μυστήριο τής θείας Κοινωνίας μέχρι τήν έφηβεία. Η βάση αυτής τής πρακτικής είναι ότι γιά νά δεχθί τό παιδί τό Χρίσμα και νά λάβη τήν θεία Κοινωνία πρέπει νά κατανοή μέ τήν λογική του τά γινόμενα. Έμεις χρίουμε τά βρέφη και τά κοινωνούμε του Σώματος και του Αίματος του Χριστού, γιατί γνωρίζουμε από τήν θεολογία μας ότι και τά βρέφη λαμβάνουν τήν Χάρη του Θεού και πρίν αναπτυχθί ό εγκέφαλος και ή λογική, άφου και τότε ένεργεί μέσα τους ή νοερά ένέργεια. Άκόμη και τά έμβρυα μπορούν νά λαμβάνουν τό Άγιον Πνεύμα, όπως έγινε μέ τόν Τίμιο Πρόδρομο, πού όταν ήταν έμβρυο έξι μηνών έγινε από τότε Προφήτης και κατέστησε και τήν Μητέρα του Προφήτιδα, κατά τόν άγιο Γρηγόριο τόν Παλάμα³. Και στό σημείο αυτό μνημονεύουμε τίς περιπτώσεις των νηπίων εκείνων, πού έβλεπαν τόν συγχρόνο άγιο ιερέα Νικόλαο Πλανά, νά μήν πατά στό έδαφος ενώ λειτουργούσε. Λοιπόν δέν άξίζει ένα τέτοιο νήπιο τό βάπτισμα, μέ τέτοια ζωντανή και ουσιαστική μετοχή στήν λατρεία, όταν μάλιστα κατά τό Άγιογραφικό εκείνο, τό άγιον Πνεύμα όμολογεί «έκ στόματος νηπίων και θηλαζόντων κατηρίσω αίνον» και «άφετε τά παιδιά έλθειν πρός μέ»;

Υπάρχουν βέβαια και άλλα επιχειρήματα υπέρ του νηπιοβαπτισμού, από τά όποια μόνο οι αυστηρά κακόπιστοι δέν πείθονται. «Μερικοί ρωτούν γιατί μέ βάπτισαν, χωρίς κανένας νά μέ ρωτήσει, αν ήθελα νά βαπτισθώ και νά γίνω χριστιανός; (αυτό είναι συνηθισμένο έρώτημα των Μαρτύρων του Ίεχωβά). Τό έρώτημα είναι σχήμα οξύμωρο. Πώς μπορείς νά ρωτηθείς, άφου δέν έχεις τή δυνατότητα νά κατανοήσεις και νά απαντήσεις; Τό βάπτισμα τό κάνουμε στα νήπια γιά τό καλό τους, γιά νά τά προφυλάξουμε από έναν μέγιστο κίνδυνο. Τό ίδιο άλλωστε δέν κάνουμε στα μικρά παιδιά, όταν τά έμβολιάζουμε; Ζητάμε προηγούμενως τή συγκατάθεσή τους»⁴. Μήπως στερούμε από τά παιδιά τό φώς, τή τροφή, τήν υγεία, τήν παιδεία, τήν άγάπη; Μάλλον όχι. Λοιπόν θά τους στερήσουμε τόν Χριστό τήν ίδια τήν γέννηση και ζωή; Η μήπως μεγαλώνοντας τό παιδί δέν είναι ελεύθερο νά απομακρυνθεί από τήν εκκλησία και τό βάπτισμα είναι ένα είδος ... «κοινωνικού στίγματος», πού θά τό κουβαλά σε όλη του τήν ζωή; Η μήπως άλλωστε, όποιος νικάται από τήν άμαρ-

τία και αποβάλλει συνειδητά τό βάπτισμα, τό θεωρεί και κάτι σημαντικό άργότερα, όταν δηλαδή άλλαξοπιστήσει; Άς πάψουν, λοιπόν, τίς ύποκρισίες οι αυτόκλητοι υπερασπιστές «των δικαιωμάτων του προσώπου», γιατί άπλώς γελοιοποιούνται.

Υπάρχει, φυσικά και τό θέμα των νηπίων πού αποθνήσκουν άβάπτιστα, είτε γιατί δέν πρόλαβε κάποιος νά τά «αεροβαπτίσει», είτε από άμέλεια. Είναι σκληρά και άπάνθρωπα σχολαστικό νά προκαταλαμβάνουμε τήν τύχη των νηπίων αυτών και τήν κρίση του Θεού και νά μιλάμε τάχα γιά τήν ... κόλασή τους! Τά νήπια αυτά διαφέρουν από τά βαπτισμένα μόνο ως προς τό φώς, τήν άποβολή του παλαιού ανθρώπου, άφου φυσικά δέν έχουν προσωπικές-ήθικές άμαρτίες. Είναι σίγουρο και άσφαλές πώς ή γέννηση-βάπτισμα είναι καιρία σημαντική γιά τήν εν Χριστώ ύπόσταση και σωτηρία τους. Είναι επίσης σίγουρο και άσφαλές πώς ή κατάληξή τους είναι διαφορετική από τά βαπτισμένα νήπια (Άγ. Γρηγόριος Νύσσης). Τόσο σίγουρο και άσφαλές είναι όμως πώς ό Δικαιοκρίτης Θεός, ό Πατέρας των άθλων και έλαχίστων μας κατέχει όλους, ζώντας και νεκρούς στα πανάγια χέρια Του και γιά όλους φροντίζει και μεριμνά μέ άνεξάντητη πατρική και άγαπητική διάθεση. Μέσα στον άπέραντο κόσμο τής βασιλείας του Πατέρα, τής μέριμνας Αυτού, υπάρχει άρκετός και ιδιαίτερος χώρος γιά τούς άθ-

υλους ... Τέλος, σε μία κοινωνία πού πορεύεται προς τήν αποθρησκευτικοποίηση και αποπνευματοποίηση, ό νηπιοβαπτισμός μόνο προσηλυτισμός δέν είναι αλλά μάλιστα και νόμιμη, άγαπητική άμυνα και άσπίδα στα σχέδια και τίς προκλήσεις των παντός είδους αντιχρίστων και άντεκκλησιαστικών. Μάλλον αντιπροσηλυτισμός και μάλιστα άγριος, ύπουλος, κρυφός και φανερός διωγμός είναι οι άπαξωτικές εκφράσεις και δράσεις των έχθρων του Χριστού σήμερα, των όποιων όλοι γινόμαστε μάρτυρες και καμιά φορά συκοινωνοί...

1,3: (Από τό βιβλίό «Άπαντήσεις σε έρωτήματα δογματικά-συμβολικά-ιστορικοδογματικά», Έκδόσεις «ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ», 1995, τόμοι 1 και 2)

2: Άγίου Νικολάου Καβάσιλα, Η εν Χριστώ ζωή. 4 Έρωθένου Ναυπάκτου περί τής κατανοησης τής θείας λατρείας, εν Ρομφαία, Απρίλιος 2010

Άλλα βοηθήματα: Σχετικές δημοσιεύσεις στο διαδίκτυο στις όρθόδοξες σελίδες ΟΟΔΕ και ΑΝΤΙΑΙΡΕΤΙΚΟΝ ΕΓΚΟΛΠΙΟΝ.

ΤΑ ΔΙΑΤΡΕΦΑΝΤΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΣ

ΕΟΡΤΗ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΑΛΥΜΝΟ

Με λαμπρότητα εορτάστηκε καί έφέτος ή μήμη του άγιου μεγαλομάρτυρος καί τροπαιοφόρου Γεωργίου στό νησί τής Καλύμνου. Άφ' έσπέρας ό μητροπολίτης χοροστάτησε στόν έσπερινό του Άγιου Γεωργίου Πανόρμου, όπου έπακολούθησε μετά τόν έσπερινό παραδοσιακό γλέντι. Πλήθος προσκυνητών παρέστη τόσο στόν έσπερινό, όσο καί στήν όμορφη έορτή πού διοργάνωσε ή Έκκλησιαστική έπιτροπή του Ναού.

Ό θεοφ. Έπίσκοπος Άλικαρνασσού κ. Έμμανουήλ λειτούργησε στό ναΐδιο του Άγιου Γεωργίου στό στρατόπεδο του 542 Σύνταγμα Ευζώνων. Έπακολούθησε δοξολογία επί τη έορτή του Άγιου, προσάτη του πεζικού, στήν όποία προέστη ό Σεβασμιώτατος ποιμενάρχης μας κ.κ. Παΐσιος.

Θ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΤΗ ΛΕΡΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΩΝ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Τήν Παρασκευή 30 Άπριλίου 2010, στόν Ί. Ναό Σωτήρος Χριστού Λέρου, όπως κάθε χρόνο, έτελέσθη υπό του Σεβ. Μητροπολίτου Λέρου, Καλύμνου καί Άστυπαλαίας κ.κ. Παΐσιου Άρχιερατική Θ. Λειτουργία υπέρ ευοδώσεως καί ενισχύσεως των υποψηφίων των πανελληνίων εξετάσεων άποφοίτων άκαδημαϊκών μαθητών του Γενικού Λυκείου καί ΕΠΑΛ τής Νήσου Λέρου.

Στό τέλος τής Θ. Λειτουργίας ό Μητροπολίτης όμιλησε καταλλήλως στους τελειοφοίτους μαθητάς καί τούς ευχήθηκε καλή έπιτυχία καί ευόδωση των ύψηλών όραματισμών τους. Τούς έτόνισε δέ πήν τόλμη πού πρέπει νά έχουν διά τίς εξετάσεις, λέγοντας ότι ή άρτία εκπαίδευση πού απέκτησαν, ή προσφο-

ρά τῶν καθηγητῶν, ἀλλά καί ἡ συμπαράσταση τῶν γονέων τους, προσφέρουν τήν κατάλληλη ἐμπέδωση οὕτως ὥστε ἴσοι πρός ἴσους νά προσέλθουν σίς πα- νελληνίους ἐξετάσεις χωρίς ἄγχος.

Τέλος τούς προσεφέρθη συμβολικό δῶρο (εἰκο- νίδιο τῆς Παναγίας, στυλό, μολύβι, μπλόκ σημει- ώσεων) καί τίς εὐχές τοῦ Μητροπολίτου γιά καλή ἐπιτυχία.

Στή συνέχεια στό ἐνοριακό κέντρο ὁ προϊστά- μενος τοῦ Ἱ. Ναοῦ καί τό Ἐκκλ. Συμβούλιο δεξιῶθη- καν τόν Μητροπολίτη, τούς Ἱερεῖς, τούς καθηγητές, τούς μαθητές καί μαθήτριες καί εὐχήθηκε πάλιν «καλή ἐπιτυχία».

Οἱ καθηγητές, οἱ γονεῖς καί τά παιδιά εὐχαρί- στησαν τόν Σεβασμιώτατο καί τό Ἐκκλ. Συμβούλιο γιά τήν πρωτοβουλία καί τήν φιλοξενία.

Ἐπιμέλεια-Φωτογραφίες: Γεώργιος Ἱ. Χρυσού- λης, Γραμματεῦς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

ΕΠΙΔΟΣΙΣ ΧΡΥΣΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

Ὁ Μητροπολίτης μας, τήν Δευτέρα 19-4-2010, ἐπέδωσε τόν Χρυσοῦν Σταυρόν τῆς Ἱερᾶς Μητρο- πόλεως στόν λαϊκό ποιητή, μουσικό καί ζωγράφο κ. Ἀντώνιο Βαζανέλη.

Κατά τήν ἐπίδοση τοῦ εὐχήθηκε ὅπως ὁ Ἅγιος Θεός τόν σπηρίζει καί τόν δυναμώνει καί τόν συ- νεχάρη γιά τό πολύπλευρο ταλέντο του ὡς λαϊκοῦ ποιητοῦ, πού μέ τά ποιήματά του γίνεται ἕνας κα- λός πρεσβευτής τοῦ νησιοῦ τῶν σφουγγαράδων.

Ὁ κ. Βαζανέλης εὐχαρίστησε τόν Μητροπολίτη γιά τήν τιμητική αὐτή ἐπίδοση καί μεταξύ ἄλλων εἶπε ὅτι γιά τήν τιμή αὐτή θά χαίρονται τά παιδιά καί τά ἐγγόνια του.

Κατά τήν ἐπίδοση παρέστησαν ὁ π. Ἀμφιλόχιος Σακαλλέρος, ὁ Διάκονος Νικόλαος Κλήμης καί ὁ Ἄστυνομικός κ. Νικόλαος Κροντήρης.

ΕΚΔΡΟΜΗ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΑΛΥΜΝΟΥ

Ἀναπόκριση ἀπό τήν ἐκδρομή τῶν κατηχη- τικῶν σχολείων στό Βαθύ (02.05.10)

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ! Εἶναι ἡ ὥρα 12:00 καί οἱ ἀναστάσιμες φωνές μας γεμίζουν τόν Ἱ. Ναό Ἁγ. Τριάδας στό Βαθύ. Πρὶν ἀπό λίγο, φτάσαμε 150 παιδιά τῶν κατηχητικῶν σχολείων τῆς Καλύ- μνου, πραγματοποιώντας τήν ἡμερήσια ἐκδρομή μας. Στό ναό μᾶς ὑποδέχτηκε ὁ Σεβασμιώτατος ὁ ὁποῖος, ἀφού ψάλαμε τροπάρια τῆς ἐκκλησίας μας, μᾶς καλωσόρισε καί μᾶς χαιρέτισε ἐκφράζο- ντας τήν χαρά του γιά τή παρουσία μας.

Ξεκινήσαμε μέ τό παιχνίδι τοῦ θησαυροῦ, τό ὁποῖο καί πραγματοποιήθηκε στό χῶρο τοῦ δημο- τικοῦ γηπέδου, κάτω ἀπό τό πατρικό βλέμμα τοῦ δεσπότη μας καί τήν βοήθεια τῶν ἱερέων πού ἦταν πάντα μαζί μας. Μέ τίς ὁδηγίες τῶν κατηχητῶν, χωριστήκαμε σέ 6 ὁμάδες καί διασκορπιστήκαμε σίς γωνίες τοῦ γηπέδου. Τό παιχνίδι ξεκίνησε μέ 4 δοκιμασίες, ἀπό τίς ὁποῖες ἔπρεπε νά περάσουμε

έπιτυχώς, γιά νά ξεκινήσουμε τήν ἐπόμενη φάση. Ἡ φάση αὐτή ἀπαιτοῦσε συνεργασία, ταχύτητα καί συντονισμό προκειμένου νά λύσουμε τούς 9 γρίφους, ὁ τελευταῖος τῶν ὁποίων μᾶς ὁδηγοῦσε στόν χάρτη τοῦ θησαυροῦ. Τό ἐνδιαφέρον καί ἡ ἀγωνία κορυφώθηκαν στήν τελευταία φάση τοῦ παιχνιδιοῦ, ὅπου μέ τή καθοδήγηση τοῦ χάρτη ψάχναμε στόν χώρο τοῦ γηπέδου γιά τό θησαυρό. Τελικά ἡ Α΄ ὁμάδα (κατηχητικά Ἁγ. Στεφάνου καί Προδρόμου), ἀναδείχθηκαν νικητές, βρίσκοντας τό κουτί τοῦ χαμένου θησαυροῦ μέ ὄλο τό λαχταριστό περιεχόμενό του. Τό βραβεῖο περιελάμβανε 1 γεῦμα στό ἐστιατόριο «Ἡ Θράκα» στήν κεντρική πλατεία.

Γιά φαγητό μᾶς φιλοξένησε τό προαύλιο τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, ὅπου καί ξεκουραστήκαμε πρῖν ξεκινήσει τό ἐπόμενο παιχνίδι. Μετά τό φαγητό τά παιδιά τοῦ γυμνασίου – λυκείου παραμείνανε ἐκεῖ ἐνῶ τά παιδιά τοῦ δημοτικοῦ κατευθύνθηκαν πρὸς τό προαύλιο τοῦ νηπιαγωγείου. Ἐκεῖ παίζανε τό παιχνίδι τῶν σταθμῶν, ὅπου τό κάθε κατηχητικό ξεχωριστά ἔπρεπε νά δοκιμαστεῖ σέ 10 συνεχεῖς καί ἐνδιαφέρουσες δοκιμασίες γνώσεων καί δεξιότητων. Τήν ἴδια ὥρα ἐμεῖς, τοῦ γυμνασίου – λυκείου, παίζαμε τό γνωστό ἐπιτραπέζιο παιχνίδι «ζωγραφομαχίες». Ἐνα παιδί ἀπό κάθε κατηχητικό ἔπρεπε νά περιγράψει στήν ὁμάδα του μία τυχαία λέξη εἴτε μέ λόγια, εἴτε μέ παντομίμα εἴτε μέ ζωγραφική. Τό παιχνίδι κρίθηκε στήν τελευταία ἐρώτηση μέ νικητές τό κατηχητικό τοῦ Ἁγ. Ἀθανασίου. Εὐχάριστη παρένθεση στό παιχνίδι μᾶς ἦταν ἡ ἔκτακτη

συμμετοχή τοῦ Σεβασμιωτάτου, ὁ ὁποῖος καί περιέγραψε μέ παντομίμα στό σύνολο τῶν παιδιῶν τά τρία πρόσωπα τῆς Ἁγ. Τριάδας, κάτι πού στό τέλος καταχειροκροτήθηκε.

Κάτω ἀπό τόν μεσημεριάτικο ἥλιο, καί μετά ἀπό μία ἐξαντλητικά ὁμορφη μέρα, ἕνα δροσερό παγωτό πού προσέφερε ἡ μητρόπολή μας, ἦταν γιά μᾶς ἀπόλαυση μοναδική καί ταυτόχρονα ἕνας γλυκός ἐπίλογος. Στίς 4 μ.μ. συγκεντρωθήκαμε ὄλοι κάτω ἀπό τόν πλάτανο στήν πλατεία τοῦ χωριοῦ καί ἐπιβιστήκαμε σά λεωφορεῖα τοῦ κ. Μάγκου. Στόν δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς τό μυαλό μᾶς ἦταν στήν αὐριανή μέρα τοῦ σχολείου ἀλλά ἡ καρδιά μᾶς παρέμεινε στό ὁμορφο Βαθύ, χτυπώντας στόν ρυθμό τῆς χαρᾶς πού προσφέρει μία χριστιανική συντροφιά.

Τά παιδιά τῶν κατηχητικῶν σχολείων

ΔΩΡΕΕΣ - ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ - ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Τό Ίσιδώρειο Γηροκομείο τής Λέρου ευχαριστεί θερμά τούς κάτωθι για τά ύλικά αγαθά τά όποια προσέφεραν στό Ίδρυμα, κατά τό πρώτο τετράμηνο τοῦ 2010.

Σύλλογος Άπανταχοῦ Λεριῶν, Νταλαρῆς Άνάργυρος, Μαρία & Φωτεινή Μαλαχία, Ταχλιαμπούρης Μικές, Καρανικόλας Δημήτριος, Φρατζέσκου Δέσποινα, Εὐφροσύνη Πετράκη-Συριδάκη, Πιπέρη Εὐτυχία, Διαμαντάρας Ἰωάννης, Κουμπάρου Χρυσούλα, Παραπονιάρης Έμμ., Καρπαθάκη Άννα, Μαραβέλια Κων/νια, Φασόλη Ειρήνη, Ήσυχου Ειρήνη, Τσαλική Έλένη, Καρανικόλα Καίτη, Δελιέζου Ἡλέκτρα, Ἰωάννης & Ἰωάννα Μπολάνη, Γεδεῶν Σταμάτης, Δεληγιάννη Εὐφροσύνη, Πέτρου Ρόζα, Παρδάλη Ρόζα, Κασδοβασίλη Ξένη, Γιαννακοῦ Έλένη, Διαμαντῆς Άθανάσιος, Κόλιας Μιχαήλ, Φιλιππίδης Σταμάτης, Χαρινοῦ Ειρήνη, Φασόλης Νίκος, Καρανικόλα Εὐγενία, Κουτουζος Γεώργιος, Χατζηγηγορίου Βασίλειος, Καμίτσης Μιχαήλ, Φασόλης Γεώργιος, Καρπαθάκη Νίκη, Σκόρδου Καλλιόπη, Ζαχαρίου Ειρήνη, Καζηλιέρης Γεώργιος, Χαρινός Γεώργιος, Κλήμη Στυλιανή.

Γιά Τράπεζα Άγάπης: Άναγνωστήριον Καλύμνου «Αἱ Μοῦσαι» 150 εἰς μνήμη Ἰωάννου Ζαίρη, Μαρία Κάννη 30, μαθητές Γ΄ τάξης ΕΠΑΛ 90, Άννα Κυρίτση 50, Αἰκατερίνη Βρούχου 100, Δήμητρα Λίγκρη 100 εἰς μνήμην Τζούλιας Καλικαντζάρου, Άναστασία Πλάτση 50, Βασίλειος Ζαχαρίου 100, Ἰωάννης καί Άννα Καραμαλέγκου 50 εἰς μνήμην Ἰωάννου Ζαίρη, Άντώνιος Χατζηδάκης 100, Γεώργιος Μακρυνάκης 100, Άρτεμισία Ψαρρομπά 200, Μαρία Κασσάρα 150, Μαραντα Φλωρίν 50, Όμάδα Γυναικῶν Χώρας 100, Γεώργιος Αὐγουστίνος 100, Μαρία Πεταλά 20, Δαβίδ Ζαχαρίου 40, Λουκά Πιπίνου 100.

Γιά Φιλόπτωχο: Άναστασία Άτσά 500, Άθανασία Πουλά 400, Θεολογία Κωνσταντοπούλου 460, Νικόλαος Χατζηστάσης 150, οἰκ. Γεωργίου Σισώη 150.

ΣΧΟΛΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Γιά δεύτερη χρονιά λειτουργεῖ στήν Κάλυμνο ἡ **Σχολή Βυζαντινῆς Μουσικῆς** τῆς μητροπόλεώς μας, ἀναγνωρισμένη ἀπό τό Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ (ΦΕΚ Β 1663/18-8-2008). Διευθυντής τῆς Σχολῆς εἶναι ὁ **Άρχων Μαῖιστωρ** τοῦ Οἰκουμενικοῦ Ἱεροσυνεδρίου **κ. Γεώργιος Χ΄ Θεοδώρου** καί διδάσκουν ἀφιλοκερδῶς καθηγητές μουσικῆς καί ἱεροψάλτες τοῦ νησιοῦ μας. Σκοπός τῆς Σχολῆς εἶναι ἡ διάδοση τῆς πατροπαράδοτης ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς στή σύγχρονη κοινωνία καί ἡ ἀνάδειξη ἱεροψαλτῶν, ἱκανῶν νά πληρῶσουν τά ἀναλόγια τῶν ἱερῶν ναῶν τῆς μητροπόλεώς μας. Ἡ φοίτηση εἶναι ἐντελῶς δωρεάν.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΓΑΠΗΣ

Μέ τήν βοήθεια τοῦ Θεοῦ, τήν ἐπιστοασία τοῦ μητροπολίτου μας καί τήν συγκινητικὴ προσφορά τῶν ἐθελοντριῶν γυναικῶν καί τῶν δωρητῶν, συνεχίζεται γιά τέταρτη χρονιά τό ἔργο **τῆς Τράπεζας Άγάπης**, μέσα ἀπό τό ὅποιο σιτίζονται καθημερινά περισσότεροι ἀπό 120 ἀδελφοί μας, πού ἔχουν ἀνάγκη.